

מסורת הש"ס

איהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

סו.

עין משפט
גו מצוה

(6) עי' תוס' גיטין ט"ה. כצ"ל לאסוקין. (7) ולתמן
על: קד: קט. קת: קרי: קרי:
קת: קת: קת: קת: קת: קת:
(8) ולתמן: עי' (9) ד' דוקא
ט"ה: (10) ג'ל: ק' ג'
דנדרים: (11) ש"ל: מ"ו,

גהרות ה"ה

(א) תוס' ד"ה ומנימי
וכי' נבי ה"ה גברא
דאחשים: (ב) בא"י ומיהו
לרב ה"ה. נ"ב כולת
אלג בלא ר"ב לא קשה
דבר ה"ה ארבי ה"ה
דנבואה דנדרים משתע
דחוס כבשיטת ארבע
דבר ה"ה דלמכתה לא
קשה וכלל פ"ל מתיא אלג
כשת מתן שנת ד"ס ליתן
טעם דכשת מתן שנת
על דעת כן הלוהו כ"
אלג לריב ה"ה לתרתי
שהלך מנימי להחיו.
א"כ שיהו דיע מלמיה
ד"ר אכתי משום דלכן
קשה יותר מן דעת
כן הלוהו עד שהחיו
מנימי שהרי ד"ס פ"ל דלח
לאחר מתן שנת קשה הכל
אע"פ בליט לאמר שיע"ד
כן הלוהו:

גלוין ה"ה

כ"ו בין ה"ה וק"ה כ"ד
אח"כ. מין ככותב ד' ד
פג ע"ה תוס' ד"ה מרוב
ה"ה:

גהרות ה"א

(א) תוס' ד"ה פטומי כ"י.
ניב עי' ה"ה ומש"ס:
(2) שם ד"ה ומנימי.
אלמא כנאר כ"י. נ"ב
ומנימי מתן דכל מעשוי
קנה: (3) שם ור"ה מרן
כ"י. נ"ב וד"ה הנ"ל
וכת דנדרים בלמח קנה
המור ישי' רבי' שם ד"ה
ד"ו כ"י שנת מרבי חות'
דלג קנה וד"ה כ"י:

פטומי מילי. אין אלו אלג דברי תנאומין בעלמא לפטס את לבו:
הא לא אמר ליה מדעמיה אסור. אלמא על כרחיה מקיים תנאה
לפיקר אינו מכר והוה ליה כרכיה ולא אמרי' פטומי מילי נינהו
הואיל ולא אמר דלמי מוכר: א"ל. הא דרכא נעשה כאומר מדעמיה

פטומי אי א' מ"י בעלמא הוא. דוקא הכא שכבר עמדו על סוף
לקנות שלא באחריות והיה מטעמו הלווקח שלא היה
מתרצה המוכר להמכרה באחריות והוא לא היה רוצה לניח
מלקונה בשביל כך ולהכי

הוא פטומי מילי בעלמא אכל אס
במחילה הדברים פתח המוכר קני
לך שדי דלי טרפי לה מינך כ"י לא
הוא פטומי מילי אלג תנאי גמור
כי נודאי לא נתכוון ללווקחו אלג
באחריות כמו שפתח לו המוכר ונפקא
מ"ינה למ"ד [אחריות] לזו טעות סופר
הוא או לשאר תנאים וכן בסמוך
מ"ייר שנתרצה וגמר דעתו ובכ"י
לגרש בלא תנאי והיא בלחיה

נלממו בדבריה:
קמ"ל. פירושו דהי נמי אדעתה
דידה מקנה לה לזו חוזר
דגם היא לא אמרה אלג פטומי מילי
משמע הכל דש"מ המגרש אשה
סמס אס עמד אינו חוזר כנגד וכן
משמע כמי שאחשו [גיטין דף ע"ה: וש"ס]
שהולך שמואל לתקן ב"טעם
מרע אס ממי יאה גט ואס לזו לא
יהא גט ומכאן מקשה ר"ת על פ"ה
ור"ה דפ"י הא דלמר רב הונא כמי
שאחשו [ס"ט דף ע"ג: וש"ס] גיטו הכי הוא
כמתנתו מה מתנתו אס עמד חוזר
אף גיטו אס עמד חוזר ופ"י דאסתם
ש"מ קאי דכשתן גט סמס אס עמד
חוזר כמו כמתנה ומיהו י"ל שמואל
דהכא ושמואל פליגי ארבי הונא דה"ג
פליגי עליה התם רבה ורבא וש"ס
מקשה ר"ת שם על פירושו ומפרש דרב
הונא אמתינתן דהתם קאי למתיהו
אס מתי ממזלו והו כ"י אלג כשנתן
סמס מודה רב הונא דלזו יכול לחזור
וש"ס [ד"ה אמר] מפרש:

לאחר מתן פטות א"א קנה א"א
בנגד פטותיו. וא"ת
יקשה דפר"ך בסמוך מי קא"ל קני
לגוביינא והלא אמר ליה קני הכל
לסוף ג' והכל אינו קונה ולכן אף
כנגד מעותיו לא יקנה ואע"ג דלעיל
בפרק הוב"ב [דף מח: וש"ס]
אמרין גבי ערבון שקונה כנגד
ערבונו אע"פ שהתנה עמו כפליים התם לפי שנתן ערבון לקנות כנגדו עד שיביא שאר מעות ויקנה הכל אלג שמתנה שאס יחזור
בו מוכר שיקנה כפליים וי"ל דהכא ה"ס לאחר מתן מעות לא קנה אלג אס התנה עמו קני לגוביינא קני כנגד מעותיו וא"ת כי התנה
נמי לגוביינא לא יקנה דאסתמחא הוא דפרש לקמן וי"ל דהכא רב הונא קאמר לה דלמר כשת מתן מעות קנה הכל אע"ג דבשאר
אסתמחא לא קני והטעם מפרש בסמוך וה"ג שלג כשת מתן מעות קני לכל הפחות כנגד מעותיו:

ובג"וו"ב אמר אסתמחא א"א קניא.
לומר החיובי מדברי כפ"י כק"י ור"ת
אלמא כנאר כ"י. נ"ב
ומנימי מתן דכל מעשוי
קנה: (3) שם ור"ה מרן
כ"י. נ"ב וד"ה הנ"ל
וכת דנדרים בלמח קנה
המור ישי' רבי' שם ד"ה
ד"ו כ"י שנת מרבי חות'
דלג קנה וד"ה כ"י:

פטומי מילי בעלמא הוא אמר ליה רב אשי
לאמימר טעמא מאי * כיוון דלווקח בעי
לאחזויי ורבא מוכר קא מתני אמרת פטומי
מילי בעלמא הוא אלג מתניחא דקתני
לכשיהיו לך מעות אחיורי לך מותר דמוכר
הוא רבעי לאחזויי מוכר לא אתני ולוקח קא
מתני ואמרין מאי שנת רישא ומאי שנת אפיא
ואמר רבא ספא דאמר ליה מדעתיה טעמא
דא"ל מדעתיה הא לא א"ל מדעתיה לא
אמרין פטומי מילי בעלמא הוא א"ל ינעשה
כמאן דא"ל מדעתיה אחת: והוא שכתב
מרע דכתב לה גיטא לדיתתהו אנגיד ואתנח
אברה ליה אמאי קא מתנתח אי קיימת רידיך
אנא אמר רב זבד * פטומי מילי בעלמא
הוא א"ל רב אחא מרפתי לרבינא ואי לאו
פטומי מילי מאי ברדיה קיימא למישרי תנאה
בגיטא ברדיה קיימא למישרי תנאה מהו
דתימא הוא גופיה אדעתא דידה קא גמיד
ודייב גיטא קא משמע לן: הלוהו על שרדו:
אמר רב הונא בשעת מתן מעות קנה הכל
לאחר מתן מעות לא קנה אלג כנגד מעותיו
ורב נחמן אמר אפילו לאחר מתן מעות קנה
הכל עבד רב נחמן עובדא גבי ריש גלותא
כשמעותיה קרעיה רב יהודה לשטרתי אמר
ליה ריש גלותא רב יהודה קרע לשטרך אמר
ליה דרדקא קרעיה גברא רבה קרעיה הוא
ביה טעמא וקרעיה איכא דאמרי אמר ליה
דרדקא קרעיה דכולי עלמא לגבי דידי ברניא
דרדקי נינהו יהודי אמר רב נחמן אפילו
בשעת מתן מעות לא קנה ולא בלום איתיביה
רבא לרב נחמן אם אי אתה נותן לי מכאן ועד שלש שנים הרי היא שלי הרי
היא שלו אמר ליה אני אומר אסתמחא קניא ומנימי אמר * אסתמחא לא קניא
ולמניומי קשיא מתני' איבעית אימא מתני' רבי יוסי היא דאמר * אסתמחא קניא
איבעית

ערבנו אע"פ שהתנה עמו כפליים התם לפי שנתן ערבון לקנות כנגדו עד שיביא שאר מעות ויקנה הכל אלג שמתנה שאס יחזור
בו מוכר שיקנה כפליים וי"ל דהכא ה"ס לאחר מתן מעות לא קנה אלג אס התנה עמו קני לגוביינא קני כנגד מעותיו וא"ת כי התנה
נמי לגוביינא לא יקנה דאסתמחא הוא דפרש לקמן וי"ל דהכא רב הונא קאמר לה דלמר כשת מתן מעות קנה הכל אע"ג דבשאר
אסתמחא לא קני והטעם מפרש בסמוך וה"ג שלג כשת מתן מעות קני לכל הפחות כנגד מעותיו:

ובג"וו"ב אמר אסתמחא א"א קניא.
לומר החיובי מדברי כפ"י כק"י ור"ת
אלמא כנאר כ"י. נ"ב
ומנימי מתן דכל מעשוי
קנה: (3) שם ור"ה מרן
כ"י. נ"ב וד"ה הנ"ל
וכת דנדרים בלמח קנה
המור ישי' רבי' שם ד"ה
ד"ו כ"י שנת מרבי חות'
דלג קנה וד"ה כ"י:

כשהוא אמר אסתמחא א"א קניא.
לומר החיובי מדברי כפ"י כק"י ור"ת
אלמא כנאר כ"י. נ"ב
ומנימי מתן דכל מעשוי
קנה: (3) שם ור"ה מרן
כ"י. נ"ב וד"ה הנ"ל
וכת דנדרים בלמח קנה
המור ישי' רבי' שם ד"ה
ד"ו כ"י שנת מרבי חות'
דלג קנה וד"ה כ"י:

ערבנו אע"פ שהתנה עמו כפליים התם לפי שנתן ערבון לקנות כנגדו עד שיביא שאר מעות ויקנה הכל אלג שמתנה שאס יחזור
בו מוכר שיקנה כפליים וי"ל דהכא ה"ס לאחר מתן מעות לא קנה אלג אס התנה עמו קני לגוביינא קני כנגד מעותיו וא"ת כי התנה
נמי לגוביינא לא יקנה דאסתמחא הוא דפרש לקמן וי"ל דהכא רב הונא קאמר לה דלמר כשת מתן מעות קנה הכל אע"ג דבשאר
אסתמחא לא קני והטעם מפרש בסמוך וה"ג שלג כשת מתן מעות קני לכל הפחות כנגד מעותיו:

אף

גה א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ
לג ד מי' פ"ו מה' מל'ה
ה' ד ויעין כשנת
ובמיר משנה סג' לאון
קני טו"ש י"ד כ"י קמ'
פ"י ד וטו"ש ח"ת כ"י
ח פ"י ט:
גו ה מי' שם ומה' מה'
מסירה ה' ג ו יו'
כ"ת סג' עש' פג
טו"ש ח"ת כ"י ח פ"י
ט:

מוסף רש"י

אסתמחא. הכתוב נחמח
אשר מבניח את חבירו
למחן עליו שאם לא יקיים
תנאי יתן וכן וכו' (לדברי חז"ל)
היינו דבר דליתו יתן לו
מדעתו אלג סומך על דבר
שא"י. דפטר שהוא יכול
ללחז פטומים שמלחין אחת
(פסוהדין כ"ו) המבטיח
לחזור דבר על מנת שימשה
דבר למטר וסומך בלג
כשת החלו שיתל לקיים
הדבר שביצע ומן וכשיגיע
הזמן יאמרו ולא יוכל לקיים
(ושי"ס ב"ב פסח.). לא
קניא. ודעי נתמס כמתנא
ולא יספיק נכך (ש"ס).